

ΥΠΟΔΟΧΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΤΩΝ ΚΑΛΩΝ ΤΕΧΝΩΝ
ΤΟΥ ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ *

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΩΣ
ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ Κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀξιότιμοι συνάδελφοι,

Ἐν ὀνόματι τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν χαιρετίζω Ὑμᾶς καὶ εὐχομαι εἰς Ὑμᾶς εὐδαίμονα καὶ καρποφόρον διαμονὴν εἰς τὴν χώραν ταύτην.

Δὲν εἶναι δύσκολον νὰ εἰκάσῃ κανεὶς τί φέρει Ὑμᾶς εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ *Winckelmann* καὶ τοῦ *Goethe* διαπνέει Ὑμᾶς μία βαθεῖα ροσταλγία πρὸς τὸν Νότον. Ἦτο τότε ἡ μεγάλη, ἡ κλασσικὴ ἐποχὴ τοῦ λαοῦ Σας, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ φιλόσοφοι Σας ἀνεκάλυψαν τὸ πνεῦμα τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ *Goethe* μετέφραζε εἰς τὴν Γερμανικὴν ἑλληνικὰ δημοτικὰ τραγούδια καὶ ὁ *Hölderlin* ἔγραφε τὸν Ὑπερίωνα του.

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἐγίνετο ἐδῶ ὁ ἅγιος ἀγὼν διὰ τὴν ἐλευθερίαν μας, διὰ τοῦ ὁποίου οἱ πατέρες ἡμῶν ἀπέδειξαν εἰς τὸν κόσμον ὅτι ἡ Ἑλλὰς δὲν ἦτο μόνον κάτι ποῦ ὑπῆρξε, ἀλλὰ κάτι ποῦ ὑπάρχει, ποῦ εἶναι, δὲν ἦτο μόνον μία ἀπομεμακρυσμένη, ἔνδοξος ἱστορία, ἀλλὰ καὶ ἓνα ἀγωνιζόμενον παρὼν, μία ἀγωνιζομένη παρουσία καὶ μία ζωντανὴ πραγματικότης.

Ἀπὸ αὐτὴν τὴν πραγματικότητα χαιρετίζομεν Ὑμᾶς σήμερον καὶ εὐχόμεθα εἰς Ὑμᾶς τὸ καλῶς ἤλθατε ἐδῶ, ὅπου ἡ τέχνη καὶ ἡ φιλοσοφία, ὅπου ἡ ἐλευθερία, τὸ κάλλος καὶ ἡ ἀλήθεια εορτάζουν τὴν ὑψίστην παρουσίαν των, καὶ ὅπου καὶ αὐτὴ ἡ φύσις εἶναι ἐλευθερία, τέχνη καὶ ἀλήθεια.

Κάθε τοπίον τὸ ὁποῖον ἐδῶ θὰ ἐπισκεφθῆτε θὰ Σᾶς παρουσιάσῃ τοῦτο μὲ ἰδιαίτερον τρόπον. Οἱ Δελφοί, ἡ Ἐπίδανρος καὶ ἡ Ὀλυμπία — διὰ νὰ ὀνομάσω μόνον μερικὰ ἀπὸ τὰ τοπία μας — θὰ Σᾶς ἀποκαλύψουν τὸ πνεῦμα τῆς Ἑλλάδος καὶ ὅτι ὁ Πλάτων ὠνόμασε «γένεσιν ὡς οὐσίαν» θὰ ἐμφανισθῇ ἀνάγλυφον ἐνώπιον τῶν ὀφθαλμῶν Σας. Εἰς τοὺς Δελφοὺς μάλιστα θὰ συλλάβετε μὲ τὸ βλέμμα Σας αὐτὸ τοῦτο τὸ εἶναι — διότι ἐδῶ δὲν ὑπάρχει σχεδὸν γίγνεσθαι — ἀλλὰ μόνον αἰώνιον εἶναι.

Ἐπίσης θὰ ἀνακαλύψετε εἰς τὰ τοπία αὐτὰ καὶ εἰς ὅλα τὰ ἄλλα τοὺς Θεοὺς

* Ἐκτακτος συνεδρία τῆς 4ης Ἀπριλίου 1967.

τῆς Ἑλλάδος, διότι εἰς τὴν ἐποχὴν μας οἱ Θεοὶ δὲν ἐμφανίζονται, ὑπάρχουν ὅμως καὶ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ τοὺς ἀνακαλόπτωμεν.

Ἡ νοσταλγία Σας πρὸς τὴν Ἑλλάδα σημαίνει ἐσωτερικὴν δρμὴν πρὸς τὴν μορφὴν—καὶ τοῦτο δὲν τὸ ἐρμύρευσε κανεὶς ἄλλος παρὰ ὁ Schiller εἰς τὴν περιφημον ἐκείνην ἐπιστολὴν τοῦ τῆς 23 Αὐγούστου 1794 πρὸς τὸν Goethe, ὅπου τοῦ γράφει : «Ἄν εἶχατε γεννηθῆ Ἕλληνα, ὁ δρόμος σας θὰ ἦταν ἀπείρως συντομότερος». Ὁ Schiller ἐννοεῖ ἐδῶ τὸν δρόμον τοῦ Goethe πρὸς τὴν μορφὴν.

Ἐξ ἄλλου ἡμεῖς διαπνεόμεθα ἀπὸ τὴν ἀντίστροφον νοσταλγίαν πρὸς τὸν Βορρᾶν. Ἡμεῖς νοσταλγοῦμεν τὴν ἀπείρως ρέουσαν μορφὴν τῆς μουσικῆς. Εἰς τὴν χώραν Σας ἡ μουσικὴ ἔγινε μέγας μῦθος. Καὶ ἂν εἶναι ἀληθῆς ὁ λόγος τοῦ Nietzsche, ὅτι δηλαδὴ ἡ μουσικὴ ὑπάρχει καὶ κινεῖται πέραν ἀπὸ κάθε ἐξατομικευσιν, τότε ἐξηγεῖται ἡ ἰδικὴ μας νοσταλγία πρὸς τὴν Μουσικὴν, ὡς τάσις νὰ ἐλευθερωθῶμεν ἀπὸ τὴν σταθερὰν μορφὴν καὶ ἀπὸ τὰ ὄρια τῆς ἀτομικότητος.

Ἀλλὰ ἐκτὸς αὐτοῦ ὑπάρχει μεταξὺ μας ὁ χρυσὸς δεσμὸς τῆς φιλοσοφίας. Τὸ αἰώνιον τοῦτο ἀγαθὸν τοῦ λόγου, τὸ ὅποῖον ἐγεννήθη καὶ ἐμεγάλωσε ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, εἶναι οἰκεῖον καὶ εἰς τὸν τόπον Σας. Ἡ φιλοσοφικὴ Σας δημιουργία κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ γερμανικοῦ ἰδεαλισμοῦ, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ ἐπομένη παράδοσις τῆς φιλοσοφίας μέχρι σήμερον, εἶναι δι' ἡμᾶς ἐδῶ ἰδιαιτέρως πολύτιμος. Καὶ ὅπως Σεῖς σπουδάζετε συνεχῶς τὴν μεγάλην ἑλληνικὴν φιλοσοφικὴν δημιουργίαν, ἔτσι εἴμεθα καὶ ἡμεῖς ὑποχρεωμένοι νὰ γνωρίζωμεν τὰ φιλοσοφικά Σας ἐπιτεύγματα.

Ἄν ὁ Πλάτων καὶ ὁ Ἀριστοτέλης εἶναι δι' ἀμφοτέρους ἡμᾶς αἱ αἰώνιαι πηγαὶ τῆς φιλοσοφικῆς σκέψεως, ὁ Kant καὶ ὁ Ἑγκελσ εἶναι δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας τὰ ὑψηλὰ παραδείγματα τῆς φιλοσοφικῆς ἀναγεννήσεως εἰς τὸν νεώτερον κόσμον. Ἐν πνεύματι λοιπὸν αὐτῆς τῆς φιλοσοφικῆς συγγενείας τῶν λαῶν μας καὶ ἐν ὀνόματι τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν εὐρίσκομαι τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ παρακαλέσω τὸν καθηγητὴν κ. Martin Heidegger, κορυφαῖον τῆς σημερινῆς γερμανικῆς φιλοσοφίας, νὰ λάβῃ τὸν λόγον.